

Alja Kotar
Branko Žnidarčič – izdelovalec mask

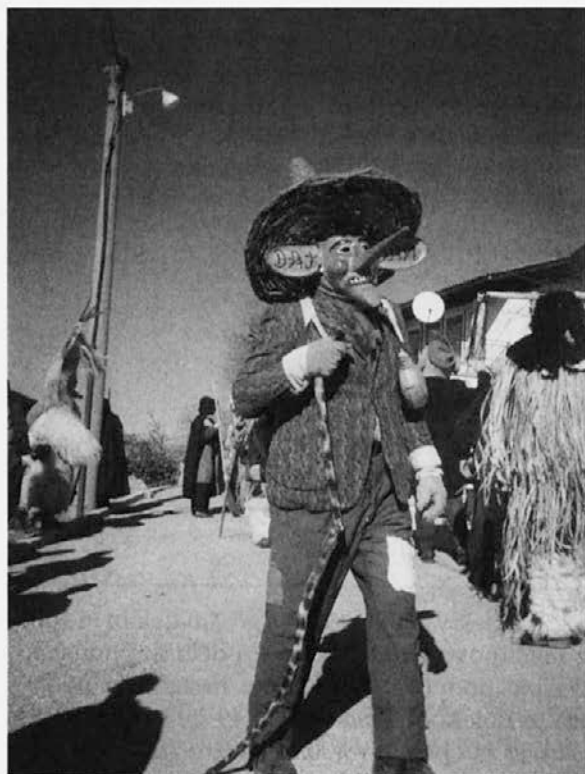
Prispevek govori o Branku Žnidarčiču, izdelovalcu mask, ki s svojim delom in spretnimi rokami oživlja pustne šege in z njimi povezano tradicijo. Pri delu mu pomagajo družina, prijatelji in člani društva s svojo podporo. Besedilo je nastalo na podlagi krajšega terenskega dela in intervjuja z Brankom Žnidarčičem in želi opozoriti na posameznike, ki v domačem okolju skrbijo za ohranitev ljudskega izročila.

Otroštvo in mladost

Branko Žnidarčič se je rodil leta 1948 v Markičih pri Ligu, kjer je že kot majhen otrok doživljal in spremljal pustovanja. Takrat je v vasi živel moški, ki je od časa do časa delal tudi maske; pri njem se je pogosto zadrževal in zvedavo opazoval njegovo delo. Potem je poskusil tudi sam in njegove spretno roke so že pri dvanajstih letih ustvarile prvo masko. »Pri dvanajstih sem naredil iz aluminija masko. To naj bi bil *Daj-Dam*,¹ sem mu naredil dolg nos. Meril sem kar z rokami. Ker maska ni bila dobra, je šla v smeti, na odlagališče ob potoku. Pred približno sedmimi leti, ko smo delali drva, sem jo našel. Je bilo, kot da bi dobil plačo,« se Branko Žnidarčič spominja izdelave prve maske.

Že s sedemnajstimi leti je bil Branko, kot nadarjen fant, sprejet v fantovsko skupnost, ki je organizirala pustovanje; odslej je tudi on lahko sodeloval pri obhodu liških šem oziroma pustov. Pomemben del pustovanja je bila *poberija*, ki je bila tedaj v navadi na pustni ponedeljek in torek, v šestdesetih letih 20. stoletja pa so imeli poberijo oziroma pobiranje darov po hišah na nedeljo, saj so se ljudje, predvsem moški, začeli zaposlovati. V pustni skupini so prvotno lahko sodelovali le mladi, neporočeni fantje. Zaposlovanje je bilo vzrok, da je v pustni skupini začelo primanjkovati fantov in tako so smela sodelovati tudi dekleta, ki so nosila maske *ta lepih*. Predvsem pa fantje niso radi nosili ženskih mask. Žnidarčičeva mlajša sestra je bila prva, ki se je pridružila fantovski skupini. Pozneje so se *ta lepim* pridružila še druga dekleta.

¹ Masko je poimenoval po enem izmed likov, ki predstavlja vaškega posebneža, krošnjarja.

Maska *Daj-Dama*,
vaškega posebnega
(foto: A. Kotar, 1997)

V fantovsko družbo so bili fantje v preteklosti² sprejeti s posebnim obredom, imenovanim *možjéta* (*možéta*). To se je zgodilo le enkrat na leto, trinajst dni pred pustom. Novinci so morali skozi tri stopnje sprejema, torej od *p'ha* (polha) prek *muša* (osla) do *petelina*, kar je pomenilo, da je že enakopraven član fantovske družčine. Vse tri faze so zahtevale dokaz fantove spretnosti in zdržljivosti, od katerih je bila najtežja prva: znebiti se je namreč bilo treba palice, ki so jo novincu potegnili skozi rokava in jih je ovirala pri hoji in pri obrambi pred udarci odraslih fantov. To naj bi bila nekakšna iniciacija, prehod iz otroškega v fantovski stan. Sledilo je veselje in ples vseh zbranih na eni od domačij in večerja, med katero se je zbrana fantovska družčina pogovarjala tudi o pripravah na pust. Družabnega dela možete so se smeli udeležiti le moški, izjema so bile tiste ženske in dekleta, ki so fantom pripravile večerjo in jim stregle. (Medvešček 1995: 833–834)

Branko Žnidarčič se spominja³ svojih mladostniških let in pustnega obdobja: »Na dan pusta so *pústje*⁴ hodili naokrog po vaseh od hiše do hiše. Proti večeru, ko je bila

² Po zapiskih vestnega zbiralca, etnologa in slikarja Pavla Medveščka iz let 1953–1955 je razvidno, da je bila zadnja *možjéta* na samotni kmetiji na Rogu opravljena na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Kakor so mu povedali pripovedovalci, naj bi bil obred poznan tudi v drugih vaseh.

³ Krajša raziskava na terenu je bila opravljena leta 1997, pogovor z Brankom Žnidarčičem leta 2000 in 2003. Življenjska zgodba Branka Žnidarčiča, vezana na pustovanje, je bila posneta na magnetofonski trak in jo hrani avtorica. V prispevku je besedišče navedenih pogovorov s transkripcijo približano knjižnemu jeziku, ohranjena pa je skladnja pripovedovalčevega govora.

⁴ Pusti ali pustje: ime za našemljence, značilno za zahodno Slovenijo. Pogosto se uporablja množinska oblika *pustovi*, *pustje*, *psti*. (Kuret 1984:112).

poberija končana, so se našemljeni najprej preoblekli. Zelo pa so morali paziti, da nihče ni ugotovil, kdo se skriva pod kakšno masko. Temu je sledila večerja in ples v skednju. Še po drugi svetovni vojni so se uporabljale aluminijaste maske in take obleke, ki se jih je naredilo doma, saj denarja ni bilo. V šestdesetih letih so prišle plastične maske iz Italije in spomnim se, da so si nekateri fantje kupili take maske,« ter dodal: »Pustne šege so bile pri nas več ali manj skozi, ko sem bil še mlad jih je bilo več kot danes. Se je včasih več napravilo, kot danes. Fantje so predstavili – igrali svojo masko. Nekoč so se tudi po gnoju metali. Danes ni več tako, ni fantazije. Pa tudi v povorki karnevala je težje skakati, če nosiš zvonce težke 15 kilogramov.»

Odrasla leta

Po poroki se je Branko Žnidarčič preselil v Kanal ob Soči, kjer živi s svojo družino. Kot pravi sam, je nekega dne, leta 1986 v roke vzel pokrov italijanske aluminijaste vojaške posode za hrano in po dolgih letih zopet oblikoval masko, ki so si jo mnogi hodili ogledovat. Leta 1987 in 1988 sta se skupini fantov odločili, da se udeležita pustovanja v Portorožu. Šlo je za pustno rajanje v nekem hotelu. »Občinstvo nas je lepo sprejelo, sodeč po gostih in njihovem ploskanju, smo videli, da so naše maske zanimive,« je povedal Branko.

Branko Žnidarčič – izdelovalec mask iz Kanala ob Soči (foto: A. Kotar, 2000)

V letih 1988–90 je Branko Žnidarčič začel načrtno izdelovati maske, imenovane *pústi* ali *pústje*. Vodila ga je želja, da bi razširil in dopolnil svojo *klapo*, s katero je v pustnem času hodil naokrog. Sledila so številna gostovanja po Sloveniji in Italiji (Kostanjevica na Krki, Ribnica, Ptuj, Markovci, Cerknica, Šempeter ob Nadiži idr.). Leta 1995, ko so šli kot udeleženci spreveda čez mejni prehod Britof, jih je posnela TV Primorka. Posnet je bil

tudi intervju z Brankom Žnidarčičem. »Nastal je širši prodor v javnost. So nas videli po televiziji v Sloveniji in čez mejo,« je povedal. Leto 1996 je bilo zelo pomembno za *liško pustovanje*. V režiji Darje Skrt in v produkciji TV Primorka je nastal videozapis *Liški pustje – tradicionalno pustovanje na Liškem območju*. Za svoje delo pri spodbujanju in oživljanju tradicije liškega pustovanja je Branko Žnidarčič istega leta prejel Murkovo listino Slovenskega etnološkega društva, ki mu je bila še večja spodbuda in motivacija za izdelovanje mask. »Ko dobiš priznanje, je nekaj nepozabnega. Sam sebi nisem mogel verjeti. So občutki, ki jih nikoli ne pozabiš,« se je podelitve priznanja za izdelovanje mask spomnil Branko.

Leta 1996 je dobil skice Pavla Medveščka, nastale leta 1950, ko je Medvešček v svojih študentskih letih veliko časa preživel na Liško-Kambreškem območju. Pustne like, tako naliče kakor tudi obleko, je narisal po pripovedovanju in opisih starejših domačinov. Posebno natančni so bili opisi *ramáuša* in treh *bájarjev*: (*ta*) *púšpanovega*, *pšeničnega* in *petelínjega*. Na notranji strani ene izmed starih mask pa je Pavel Medvešček odkril letnico 1888 in zato domneval, da je zadnje bakrene maske izdelal kotlar iz Velendola, vendar se njegovega imena nobeden od starejših, med seboj kilometre oddaljenih pripovedovalcev, ni več spominjal. Vsi pa so vedeli, da so na tem območju nekoč res delali maske iz bakra ali aluminija, ki naj bi veljale za krajevno posebnost. Zapisiki in skice Pavla Medveščka so redkost na Slovenskem in tudi v evropskem prostoru. Objavljene so v knjigah *Maske slovenskih pokrajin* (1984) Nika Kureta in v najnovejši *Pustovanja na Goriškem* (2002) Inge Miklavčič - Brezigar in Pavla Medveščka. Izrednega pomena pa so za Branka Žnidarčiča, saj z njihovo pomočjo lahko rekonstruira bakrene maske iz osemdesetih let 19. stoletja. Pred tem je izdeloval maske *pústov* (maske *ta grdih*) po spominu iz otroštva in ob materinem pripovedovanju. Z ilustracijami Pavla Medveščka so oživeli liki, katerih korenine segajo ob konec 19. stoletja.

Ta pšenični (levo), ramáuš (desno) (foto: A. Kotar, 2000)

Izdelovanje mask

«Jaz sem se ob pustu rodil. Pri dvanajstih sem naredil svojo prvo masko. In če se spomnim na otroštvo, smo se že v šoli z mojo klapo napravili v maske. Že v drugem in tretjem razredu osnovne šole so otroci hodili po vaseh. Spomnim se, da se nismo smeli srečati s starejšimi fanti. Saj nam ne bi nič naredili, a smo se skrivali pred njimi, pa tudi hodili smo za njimi, da smo videli kako to gre. S sedemnajstimi leti sem s prijatelji prišel v pustno klapo. K izdelovanju mask me vleče tudi polno zadovoljnih ljudi, ki vidijo naše maske,» je povedal Branko o navdušenju za izdelovanje mask.

Preden masko oblikuje, se posvetuje s Pavlom Medveščkom. «Ko sem dobil skice Pavlovih mask, sem se lotil dela, naredil sem prvo obličje – masko. Potem sem poklical Pavla, da je prišel pogledat. Bil je vesel. Potem sem vzel deset dni dopusta in naredil še ostale maske. Kadar se lotim izdelave novih mask po zapiskih Pavla Medveščka, ga pokličem, da se posvetujem z njim,» je razložil. Materiali in sestavine za izdelovanje so se z leti spreminjali. Nekoč so za lepilo uporabljali moko in vodo, danes pa umetna lepila in druge materiale. Žnidarčič si je, na podlagi izkušenj, nekaj orodij za lažje in primernejše izdelovanje mask (različna kladiva, pile idr.) izdelal tudi sam. Za izdelavo mask in oblek uporablja zavržene predmete in gradivo, ki jih najde doma ali pri sosedih. «Kakšen del obleke pa je potrebno tudi kupiti, kot na primer ovčjo kožo.»

Najpomembnejši del rekonstrukcije je zunanja podoba posamičnega lika, ki naj bi bil tak oziroma podoben tistim na Medveščkovih skicah. Pri izdelavi mask in oblek Branku Žnidarčiču pomagata žena Marta in hčerka Nastja, ki šivata obleke, sin Dejan pa že pomaga pri naličjih (maskah). Pomagajo pa tudi nekateri člani društva. Delo se začne decembra in traja vse do predpustnega časa. Delajo v kletnih prostorih, kjer so si uredili delavnico in kjer imajo tudi zbirko mask. «Nekatere maske bo treba počasi obnoviti, ker se uničujejo. Tudi nekatere maske je potrebno pred pustnim časom popraviti.»

Ko je pust mimo, je treba maske in obleke očisti in spraviti za prihodnje leto. Vse so namreč last družine Žnidarčič, zato so v kleti uredili prostor, kjer so maske spravljene, hkrati pa je to tudi razstavni prostor. Nekaj mask je namreč namenjenih samo za zbirko, ki si jo obiskovalci lahko ogledajo v kletnih prostorih Žnidarčičeve hiše. Velikokrat se zgodi, da družino obiščejo ljudje, ki bi si jih radi ogledali. Še posebej pa so mikavne za otroke, ki jim Branko Žnidarčič tudi rad pokaže, kako se jih izdelava. Njegova želja je, da bi nekoč v Kanalu ob Soči uredil svoj muzej in s tem omogočil ogled mask širši javnosti, da bi lahko ljudje spoznali maske, značilne za Liško območje, in tako liško izročilo rešuje pred pozabo. Ta želja in spretno roke izdelovalca vodijo pri delu, deležen pa je tudi spodbude svoje družine in članov društva.

Poleg izdelovanja mask je bil Branko Žnidarčič vodja skupine Liški pusti, ki so se leta 1993 združili v Turistično društvo Kolovrat Lig. Leta 1998 so ustanovili Etnološko društvo Liški puste, njegov vodja pa je postal Branko Žnidarčič. Društvo ima 45 članov obeh spolov, z dovoljenjem staršev so med njimi tudi mladoletni otroci, ki vsako leto bolj radi sodelujejo. Z letno članarino omogočijo posamezniku sodelovanje na pustovanjih in na karnevalih po Sloveniji in v tujini, društvo pa dobi tudi nekaj denarja od občine. Delovanje društva je zelo pomembno, saj člane aktivno združuje in upošteva tudi mnenja in predloge posameznika. Tako so npr. leta 1998 dali pobudo za izdelavo prapora, ki je odslej razpoznavni znak Liškega pustovanja. Da bogata tradicija liškega pustovanja ne bo zamrla in se bo ohranila še naslednjim rodovom pa zagotavlja vedno več mladih članov, saj prav ti, po mnenju Branka Žnidarčiča, že več let omogočajo pustovanje. Pomembni dejavniki so druženje članov, njihova mnenja in zanimanje za to dejavnost. Leta 1997 je bilo pustovanje organizirano na Ligu, kjer so uprizorili *poberijo* in obiskali

sosednje vasi (Britof, Melniki, Strmec, Ukanje). Šlo je za t. i. petdesetletnico obnove pusta na Liškem. Ob tej priliki so povabili kurente iz Markovec in čarovnice in butalce iz Cerknice. Vsa leta so imeli poberijo po Liških vaseh na nedeljo. »V devdesetih letih 20. stoletja smo poberijo predstavili na eno nedeljo pred samo pustno nedeljo, saj v pustnem obdobju na pustno soboto in nedeljo gostujemo po drugih krajih. Tak je sedaj trend pustnih skupin tudi v nekaterih drugih krajih in vaseh,« je povedal Branko.

V mesecu juliju in avgustu že nekaj let zapored organizirajo srečanja pustnih skupin. Namen je medsebojno druženje teh skupin, saj v času pustovanj to ni mogoče. Srečanja s piknikom naj bi bila vsako leto v drugem kraju. Ko se zvečer, si vsi nadenejo maske oz. se preoblečejo v pustne like in naredijo kratek obhod v gostujoči vasi ali mestu. Branko Žnidarčič je o srečanju pustnih skupin sredi poletja povedal: »Leta 1993 smo bili povabljeni v Kostanjevico na Krki. Oni so organizirali shod v njihovem kraju, in sicer julija, na dan sv. Jakoba. Leta 1994, avgusta, smo mi na Ligu organizirali srečanje pustnih skupin. Prišli so iz Kostanjevice na Krki, kurenti iz Markovec, lavfarji iz Cerknega in skupina iz Logatca. Leta 1997 so prišli zvončarji iz Viškova pri Reki. Srečanje smo organizirali tudi leta 2000.«

Pomen medijev in promocija

Širši javnosti je bilo liško pustovanje predstavljeno leta 1995, ko jih je na mejnem prehodu Britof posnela TV Primorka.⁵ O njih so začeli pisati novinarji različnih časopisov, saj so bili kot posebnost pustnih mask in šemljenja deležni velikega zanimanja. V pustnem času je bila razstava liških mask leta 1998 v Solkanu, leta 2001 pa v Novi Gorici. Leta 2002 je bila, s sodelovanjem Branka Žnidarčiča in Pavla Medveščka ter snemalcev Iva Saksida in Borisa Valentinčiča posnela *Možjeta*, marca 2003 pa še *Pokop pusta*. O pustu leta 2003 je Etnološko društvo Liški pustje izdalo zgibanko. V prihodnosti želijo, da bi bili izdani znanke in knjige, ki bi govorila o pustnih šegah na Liškem. To so želje Branka Žnidarčiča, ki jih želi uresničiti v okviru društva. Fotograf Rafael Podobnik je poskrbel za fotografiranje in dokumentiranje vseh pustnih likov.

Poleg tega si Žnidarčič želi pridobiti večji prostor, saj njegovi kletni prostori postajajo premajhni. Del prostora naj bi bil namenjen izdelavi in shranjevanju mask, medtem ko bi v drugem bil muzej. Zbirka mask in kostumov je iz leta v leto obsežnejša, želi pa jo dopolniti tudi z maskami, ki so bile značilne za Liško območje in so opisane in skicirane v zapiskih Pavla Medveščka. Zbirka mask izdelovalca Branka Žnidarčiča je značilna reprezentativna ljubiteljska zbirka.

Pogled na tradicijo

V pogovoru z Brankom Žnidarčičem o tradiciji, kaj mu ta pomeni in kako gleda nanjo, je poudaril naslednje:

- nudi človeku, da se vživi v čas, ko so bile te šege žive;
- da se vidi kaj in kako je bilo nekoč;
- predstavlja zgodovino nekega kraja, saj človek in kraj brez zgodovine in tradicije ne moreta obstajati;

⁵ Leta 1996 je v sodelovanju z lokalno televizijo TV Primorka in v režiji Darje Skrt nastal dokumentarni videofilm z naslovom *Liški pustje*.

- pomeni prepoznavnost – kar je bilo nekoč, lahko vidimo danes, posledica tega je, da so tako spoznali Lig, saj so mnogi prvič slišali za kraj prav ob Liškem pustovanju;
- na tradicijo lahko vplivajo mediji, ki jo lahko uničijo, če se šega postavi v mesto ali kraj, kjer nima svojih korenin, lahko pa imajo mediji pozitiven vpliv, če je šega dokumentirana v avtentičnem okolju;
- za ohranjanje tradicije ni potrebna reklama, vendar je potrebna pomoč občine; izrednega pomena je enotnost med člani društva, ker zagotavlja ohranjanje šege.

«S tradicijo sem se pobilže srečal leta 1986, ko smo šli kot skupina prijateljev oblečeni v puste v Portorož. Takrat smo šele izvedeli, da tradicija nekaj pomeni. Pečat k tradiciji je dala še Murkova listina. Prav dokončno pa tesno sodelovanje s Pavlom Medveščkom. Na podlagi njegovih skic sem začel delati maske, ki so stare čez 100 let,» je povedal Branko Žnidarčič v zvezi s tradicijo ter dodal: «Tradicija je del tebe. S tem živiš, vidiš kako se je živelo. Tradicija se mora ohranjati. Sem zato, da bi bila pristna. S tem, ko bi nastopili v domačem kraju, bi poskrbeli za ohranitev pustne šege in ohranjanje pustnih likov v avtentičnem okolju. A tega ne bo več, ker ljudje ne bodo prišli v kraj ali vas, od koder so maske. To lahko naredi Ptuj, Cerknica. Tradicija je doma, torej v Ligu.»

Sklep

V pričujočem besedilu sem želela predstaviti življenjsko zgodbo izdelovalca mask Branka Žnidarčiča, njegove spomine, povezane s pustovanjem v mladosti, in izdelovanje mask. Branko Žnidarčič je zgled za posameznika, ki s svojim delom prevzame pomembno vlogo pri rekonstrukciji mask in same pustne šege. Pri oblikovanju mask se opira na ilustracije in nasvete Pavla Medveščka, ki je ob skicah zelo temeljito opisal posamične maske in oblačila (merila, izrezi, materiali itn.) Te maske so enkratne v slovenskem prostoru, saj so obličja narejena iz bakra in aluminija, materialov, ki ju pri drugih maskah ne zasledimo. Medveščkovi zapiski so izrednega pomena, saj brez njih nihče ne bi vedel, da so nekoč na Liškem res imeli takšne maske. Danes lahko izročilo pustovanja na Liškem štejemo od 80. let 19. stoletja. Na podlagi skic in ob posvetu z Medveščkom se je Branko Žnidarčič temeljito lotil rekonstrukcije bakrenih mask in oblačil. Zbirati je začel naravna gradiva in stara oblačila. Ob tem je zelo pozoren na podobo mask, saj si prizadeva čim bolj približati njihovem nekdanjemu videzu. Seveda ena maska oziroma obličje ne nastane v enem dnevu. Potrebno jo je najprej izoblikovati in nato prebarvati s čim bolj naravnimi barvili. Prav gotovo ne gre zanemariti zahtevnih začetkov s številnimi poskusi in učenjem, da so nastale liške maske, kakršne poznamo danes.

Etnološko društvo *Liški pustje* je bilo ustanovljeno leta 1998. Vodja in pobudnik je bil Branko Žnidarčič, brez katerega liškega pustovanja in nastopov članov na sprevodih in karnevalih ne bi bilo. Liški pustje so skupina, ki svoje krajevno izročilo predstavlja v domačem okolju in zunaj njega v bolj urbanih središčih (Ceggia, Cerknica, Kanal, Kostanjevica na Krki, Livek, Matulji, Mozirje, Nova Gorica, Opčine, Portorož, Ptuj, Ribnica in drugod).

Skupina Liški pustje gostuje torej tudi v povsem urbanih krajih in ni omejena na ruralne predele. Že ko so se predstavili v domačem okolju, so bili tam kmalu tudi novinarji, ki so o lepih, nenavadnih maskah poročali po televiziji in v časopisih. Tako je javnost zvedela zanje. Sledila so številna povabila na gostovanja po Sloveniji in v zamejstvu. Njihove maske so zaželeno tako s strani organizatorjev kot tudi obiskovalcev

pustnih prireditev. »V naši skupini nas je 26 različnih mask, imaš kaj videti, zato smo zaželeni. Kam vse nas kličejo, da bi prišli gostovat kot pustna skupina, a ne utegnemo,« je zaupal Branko Žnidarčič. Nastopi zunaj domačega okolja so za skupino neizbežni, saj je to ena od značilnosti sodobnega pustnega dogajanja. Gostovanja v drugih krajih so pomembna tudi zaradi navezovanja stikov in poznanstev z drugimi skupinami po Sloveniji in v zamejstvu.

Branko Žnidarčič je posameznik, ki z željo po obujanju starih pustnih šeg in ohranjanju pustne tradicije ter s spretnimi rokami izdelovalca skrbi, da pustno izročilo še živi, seveda s pomočjo svoje družine, članov društva in Pavla Medveščka, ki je z zapiski in skicami pripomogel k ohranitvi pustnih šeg in navad na Liško-Kambreškem območju.

Za vestno izdelovanje mask in vzdrževanje tradicije je Branko Žnidarčič leta 2002 dobil priznanje občine Kanal ob Soči, s katerim so mu izrazili zahvalo in spodbudo na njegovi ustvarjalni poti.

Kaj pravi Branko Žnidarčič o prihodnosti? »Maske bom izdeloval dokler bom živel. S tem je treba iti naprej, ker je bilo toliko dela že vloženo. Želel bi tudi, da izdelovanje mask ne bi šlo v pozabo. Pri nas je vsa družina vpletena v to. Tudi moja dva otroka zelo sodelujeta. Pavel Medvešček je veliko naredil s temi skicami, je ena bogata stvar. Marsikdo bi rad kaj naredil, a če ni zapiskov, ni nič. Kdor ima veselje delati maske, naj jih.«

Literatura:

Huzjan - Gabrijelčič, Vanja

2000 Kvalitativna analiza intervjuja v etnoloških raziskavah, *Traditiones* 29, št. 1, str. 209–226.

Kuret, Niko

1984 *Maske slovenskih pokrajin*. Ljubljana.

Medvešček, Pavel

1995 Možjeta, *Primorska srečanja*, 833–834.

Miklavčič-Brezigar, Inga in Pavel Medvešček

2002 *Pustovanje na Goriškem*. Kromberk.

Summary

Mask Maker Branko Žnidarčič

My goal in this work was to portray the life story of the mask maker Branko Žnidarčič, his memories of carnivals in his youth and of mask making.

When he was a boy his parents told him that the carnival preparations used to be for men only. If one was to participate in these doings he had to go through an initiation called "možjéta". Those who went through this initiation became a part of a society, which was closed to women, and whose main concern were the carnival preparations. But alas came the 20th century and many young men began seeking employment in the city and as a result of this, women were admitted into this society, too. And little Branko Žnidarčič was there to witness all this.

He always loved to observe the mask makers at work and at the age of twelve he made his first mask. When he was older he took another shot at mask making. In 1987 he and his friends went to the carnival in Portorož where the crowd warmly accepted their interesting self-made masks. This was a big boost in his career.

The next crucial moment was when he met Pavel Medvešček, who made many sketches of carnival masks as a student in 1950. With the aid of these sketches Branko Žnidarčič reconstructed many then forgotten masks. In his work he was guided by his skilful hands and encouragement from the people around him. But he truly got involved in his work when he retired.

He plays an important part in the revival of the old masks and customs. In his work he is aided by the sketches made by Pavel Medvešček. The sketches are accompanied with detailed descriptions without which proved very helpful. The masks are made of copper and aluminium and that is quite unusual for Slovenian masks. Without the notes made by Pavel Medvešček nobody would know that these masks existed. For his work Branko Žnidarčič collects natural materials and old garments. He aims for a high level of authenticity in his masks. To accomplish such level of skill took him a long time and many masks.

He is a cofounder of the Ethnological society Liški pustje (Etnološko društvo Liški pustje). Their activities range from carnival preparations to fund raising. The members of society are not only adults but also children and that means that the carnival tradition has a bright future.

When the festivities end the masks are put away in the basement of the Žnidarčič house, which also serves as a workshop. There is also a mask collection on display there. In the basement Branko Žnidarčič likes to show to visitors how the masks are made. He wishes to open a museum in the town Kanal, so that the masks could be seen by a wider audience.

Branko Žnidarčič is an individual who keeps the tradition of the carnival alive. But all this wouldn't be possible without the help from his family, the members of the ethnological society and Pavel Medvešček. The notes and sketches of the latter represent a great step towards keeping the old customs alive.